

[Hauge.]

teret. Men gaar vi over til at se paa §§ 1 og 2 paa Indtægtssiden, saa viser Resultatet sig i al sin Dysterhed for os, saa er vi straks paa det rene med, hvori Vanskelighederne for en væsentlig Del ligger. Paa disse Paragraffer, Statsdomænerne og Statsvirksomhederne, var der i 1926—27 et Underskud paa 27 Mill. Kr., og det er nu lykkedes Regeringen at faa dette Underskud sat op til i 1927—28 at være 38,5 Mill. Kr. Det er en Forøgelse af Underskuddet paa disse to Paragraffer fra det ene Aar til det andet paa 11 Mill. Kr. Det er et Resultat, som maa vække til Eftertanke, saa meget mere som disse 11 Mill. Kr. jo faktisk saa at sige alene falder paa Statsbanerne. Denne kolossale Forøgelse af Underskuddet viser os, at det har været en fejl Takstpolitik, Regeringen har ført an i og har gennemført, viser os, hvad vi allerede har gjort opmærksom paa, da man gennemførte den, at disse Takster kunde ikke bringe Statsbanerne bedre økonomiske Forhold. De er blevet karakteriseret som politiske Takster, og med Rette. Og det er saa meget mere besynderligt, at Venstre er gaaet ind i en Politik, der paa den Maade som her nævnt fører Statsbanerne i Underskud, som vi jo meget vel erindrer — det ligger ikke saa forfærdelig mange Aar tilbage —, at vi havde Venstre staaende paa et helt andet Grundlag. Jeg har paa mange Møder mødt Venstremænd, der har krævet, at Statsbanerne skulde forrente sig. Slagordet var: De, der bruger Banerne, skal betale Banernes Drift. Ja, nu siger man, det var en finansiel Nødvendighed, og, føjer man til, det var en driftsmæssig Nødvendighed; den Konkurrence, der var paaført Statsbanerne, gjorde det til en Nødvendighed at nedsætte Statsbanernes Godstakster, saaledes som Nedsættelsen er gennemført. Men man føjede rigtignok ogsaa til, da man gennemførte den, at det betød ikke andet, end at man kunde bringe Statsbanernes Økonomi paa Fode. Ja, Resultatet fra det Aar, jeg har skildret, viser jo, at det slet ikke har holdt Stik, men at Underskuddet tværtimod er forøget med 11 Mill. Kr. Nu er det Skatteyderne, der skal betale Statsbanernes Drift, desværre er der ingen Udsigt til nogen Bedring for Statsbanernes Regnskab. For 1928—29, altsaa for indeværende Aar, er der budgetteret et Underskud paa 20 165 000 Kr., men det kan ses alene af det Finanslovsforslag, som nu er forelagt, for 1929—30, at Trafikministeren ikke har noget Haab om, at det Underskud, der er

budgetteret for indeværende Aar, bliver staaende herved; det bliver større. Hvor meget større det bliver, er ikke let at sige, men at det bliver større, har den højtærede Minister for offentlige Arbejder selv vist os derved, at han budgetterer akkurat det samme Indtægtsbeløb paa Personbefordringen og paa Godsbefordringen for 1929—30, som er budgetteret for indeværende Aar, nemlig henholdsvis 55 og 56 Mill. Kr. Hvis indeværende Aars Budget vilde holde, vilde der selvfølgelig blive større Indtægter, naar henses til den Opgang, som i det hele taget er at spore i Erhvervslivet. Underskuddet for 1929—30 er for øvrigt ogsaa budgetteret større end for indeværende Aar, idet det er budgetteret til 20,9 Mill. Kr. mod indeværende Aars 20,1 Mill. Kr. Det underer mig derfor heller ikke, at den højtærede Finansminister i sin Forelæggelsestale her sagde med hævet Stemme, at Resultatet for Statsbanernes Vedkommende var alt andet end godt. Det er ikke blot alt andet end godt, man kan føje til, at det er slet, ualmindelig slet, til Trods for at man har afknappet Tjenestemændene et Beløb paa 8 Mill. Kr. i deres Lønninger pr. Aar og foretaget Personalebesparelser paa et Par Millioner Kroner, og til Trods for, at man er gaaet ind i ihærdige Konkurrenceforsøg — som jeg billiger bliver foretaget —, og til Trods for, at man nu hengiver sig til en meget ihærdig Reklame — som jeg ikke skal gøre nogen Indvending imod. Men trods alt dette er Resultatet yderst kummerligt.

I øvrigt vil jeg sige, at ved Bedømmelsen af Statsfinanserne kan man ikke nøjes med at se paa de Paragraffer, der vejleder os med Hensyn til Driftsbudgettet. Selv om nu Driftsbudgettet var nogenlunde tilforladeligt, hvad det efter min Opfattelse ikke er, og Driftsregnskabet for 1927—28 ubetinget ikke er, saa kan det ikke være det afgørende. Man kan meget vel Aar efter Aar have et tilsyneladende pænt Driftsregnskab og dog være i en virkelig økonomisk Tilbagegang. Selv om vi nu har en langt bedre Sondring mellem Formueregnskab og Driftsregnskab, end vi tidligere har haft, kan det alligevel ikke undgaas, at man kommer til at fæste sin Opmærksomhed ved forskellige Udgiftsposter paa § 26, Udgiftsposter, der nu opføres paa § 26 som Udtryk for Aktiv-Erhvervelse. Jeg skal ikke gaa i Enkeltheder, men blot nævne en enkelt Ting. Jeg vil sige i al Almindelighed, at man maa ikke tro, at alt det, der henvises til § 26 paa Aktivsiden, er lødigt Guld, tværtimod. En en-